

Наставно-уметничко-научном већу Факултета музичке уметности
Сенату Универзитета уметности у Београду

ИЗВЕШТАЈ

Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког

пројекта Наталије Младеновић

под називом:

***РЕАЛИЗАЦИЈА КОМПОЗИТОРСКЕ ИДЕЈЕ У ПРОСТОР ВРЕМЕНУ
ИНДИВИДУАЛНОГ УМЕТНИЧКО-ИЗВОЂАЧКОГ ТУМАЧЕЊА МУЗИЧКОГ
ТЕКСТА СОНАТЕ БЕ-МОЛ И ЧЕТИРИ БАЛАДЕ ШОПЕНА***

На седници Наставно-уметничко-научног већа Факултета музичке уметности у Београду, одржаној 5. априла 2023. године, именована је Комисија за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта под насловом **«РЕАЛИЗАЦИЈА КОМПОЗИТОРСКЕ ИДЕЈЕ У ПРОСТОР ВРЕМЕНУ ИНДИВИДУАЛНОГ УМЕТНИЧКО-ИЗВОЂАЧКОГ ТУМАЧЕЊА МУЗИЧКОГ ТЕКСТА СОНАТЕ БЕ-МОЛ И ЧЕТИРИ БАЛАДЕ ШОПЕНА»** кандидата Наталије Младеновић, у саставу: мр Бранко Пенчић, редовни професор ФМУ- председник Комисије; мр Лидија Станковић, редовни професор ФМУ- ментор; др ум. Наташа Митровић, редовни професор; др Тијана Поповић-Млађеновић, редовни професор ФМУ- коментор; др ум. Биљана Горуновић, редовни професор Академије уметности Универзитета у Новом Саду. На основу увида у докторски уметнички пројекат кандидата подносимо **Извештај** који садржи уводно образложење, биографију кандидата, анализу докторског уметничког пројекта – јавне уметничке презентације и писаног рада, критички осврт и оцену, те закључак Комисије.

Уводно образложење

НАТАЛИЈА МЛАДЕНОВИЋ је пријавила тему докторског уметничког пројекта 26. октобра 2020. године под називом «Реализација композиторске идеје у простор времену индивидуалног уметничко-извођачког тумачења музичког текста Сонате бе-мол и Четири баладе Шопена».

На основу предлога Катедре за клавир, Веће Факултета на седници од 2. новембра 2020. године донело је одлуку о именовању Комисије за оцену предлога докторског уметничког пројекта у саставу:

мр БРАНКО ПЕНЧИЋ, редовни професор,

мр ЛИДИЈА СТАНКОВИЋ, редовни професор,

др ум. БИЉАНА ГОРУНОВИЋ, редовни професор Академије уметности у Новом Саду.

Веће Факултета на седници од 13. јануара 2021. године донело је одлуку о усвајању позитивног Извештаја Комисије за оцену предлога докторског уметничког пројекта и одобравању теме докторског уметничког пројекта Наталије Младеновић под називом «Реализација композиторске идеје у простор времену индивидуалног уметничко-извођачког тумачења музичког текста Сонате бе-мол и Четири баладе Шопена».

Сенат Универзитета уметности је на седници од 28. јануара 2021. године донео је одлуку којом се одобрава рад на реализацији докторског уметничког пројекта. За ментора на изради докторског уметничког пројекта одређена је мр Лидија Станковић, редовни професор, а за коментора др Тијана Поповић-Млађеновић, редовни професор.

На основу обавештења ментора и предлога Катедре за клавир, Веће Факултета на седници одржаној 5. априла 2023. године донело је одлуку о именовању Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта Наталије Младеновић под називом «Реализација композиторске идеје у простор времену индивидуалног уметничко-извођачког тумачења музичког текста Сонате бе-мол и Четири баладе Шопена» у саставу:

мр БРАНКО ПЕНЧИЋ, редовни професор- председник Комисије

мр ЛИДИЈА СТАНКОВИЋ, редовни професор- ментор

др ТИЈАНА ПОПОВИЋ-МЛАЂЕНОВИЋ, редовни професор- коментор

др ум. НАТАША МИТРОВИЋ, редовни професор

др ум. БИЉАНА ГОРУНОВИЋ, редовни професор Академије уметности у Новом Саду

Биографија кандидата

Наталија Младеновић је рођена у Русији, где је похађала Централну специјалну мизичку школу при конзерваторијуму Чајковски у Москви, у класи професора Владимира Буњина и Анатолија Рјабова. Са седамнаест година је примљена на Московски државни конзерваторијум "Чајковски", где је студирала у класама Ларисе Дједове, Ирине Осипове и Јевгенија Малињина. Дипломирала је 1996. са одличним успехом стекавши «црвену диплому» и звање магистра уметности. Магистарске студије у Србији завршила је на Факултету музичке уметности у Београду у класи проф. Невене Поповић. Одбрану докторске тезе из уметничке области клавира припрема уз ментора- ред. проф. Лидију Станковић, и ко-ментора- ред. проф. Тијану Поповић-Млађеновић. На одлуку ректора Универзитета уметности у Београду, а уз предлог Факултета музичке уметности, Наталија Младеновић је у децембру 2021. одликована Сребрном плакетом Универзитета уметности за значајан и креативан допринос раду и развоју Факултета музичке уметности у Београду. Добитник је награда на Међународним такмичењима "Петар Коњовић" у Београду и "Рубинштајн" у Паризу. Наступала је широм некадашњег Совјетског Савеза, у Немачкој, Швајцарској, Француској, Бугарској, Аустрији, Италији, Данској, Шпанији, Црној Гори, Словенији и Хрватској. Као солиста наступала је са оркестром Самарске филхармоније, оркестром РТС-а, Уметничким ансамблом Станислав Бинички. Била је члан "Но Бордерс" симфонијског оркестра. Сарађивала је са диригентима: А.Шуревим, Б.Суђићем, Д.Вилићем, П.Петровићем. Наступала је са сјајним српским и истакнутим светским музичарима, као што су виолончелисти: Кирил Родин, Стефан Попов, Клеменс Хаген, Маја Богдановић, Минео Хајаши, Александар Бузлов, Марк Копе; виолинисти: Сретен Крстић, Јован Колунџија, Ивана Аћимоски-Жикић, Даниел Роланд, Јуриј Ревих, Ли Чуан Лин, Марко Јосифоски, Драган Лофорд, Раул Гарсија Мариан; виолиста Дејан Млађеновић; контрабасиста Горан Костић; флаутисти Никола Мацанти и Венсан Лука, са којим је снимила дела Ивана Јевтића за ЦД, кјоји је издат у Француској. Композитор Даворин Кемпф је на свом ауторском ЦД-у у Хрватској објавио снимак свог дела "Три погледа на Осорску катедралу" у концертном извођењу Наталије Младеновић. У оквиру прославе "100 година од рођења Љубице Марић" је наступала на концертима и снимала музику за клавир, као и камерна дела. Била је

клавирски сарадник на мастер класу који је одржао Миша Мајски у Београду. На 50. "Златном" БЕМУС-у је одржала реситал са виолинистом из Кореје, Едвином Кимом. Активно је сарађивала са српским композиторима Властимиром Трајковићем, Исидором Жебељан, Иваном Јевтићем. Учествовала је на фестивалима БЕМУС, НОМУС, НИМУС, АРЛЕММ, Мермер и Звуци, ОКТОХ, Међународном Чело фест-у, Међународној трибини композитора, као и на фестивалима у иностранству; Будва, Загреб, Брегенц, Беч, Бенаске (Шпанија), Сијена. Почев од 2001. године је перманентно ангажована као официјални клавирски сарадник на такмичењу Музичке омладине у Београду у дисциплинама виолина и виолончело. Делује као самостални уметнички сарадник на Катедри за гудачке инструменте Факултета музичке уметности у Београду.

Уметничка активност, значајнији наступи

Бански двор, Бања Лука, Вероника-Мона Богић 16.03.2023.

НИМУС, Ниш, Јован Колунџија 1.11.2022.

СКЦ, Београд, Репанић, 8.10.2022.

Сала Београдске филхармоније, П. Пејчић 22.09.2022.

КЦ Крушче, Словенија, И. Жебељан, 5.09.2022.

СКЦ, Београд, Жебељан, Вујић, Големовић 4.04.2022.

Сала Прве крагујевачке гим., И. Јевтић 7.03, 2022.

Сала скупштине града Београда, И. Јевтић 28.1.2022.

КНУ, БЕМУС, Београд, П. Пејчић 7.11.2021.

Гварнеријус, Београд, М. Стевановић 9.09.2021.

Гварнеријус, Београд, А. Дурмишевић 6.09.2021.

Бански двор, Бања Лука, М. Јосифоски 26.05.2021.

Бански двор, Бања Лука, И. Оташевић 10.10.2020.

Универзитетска галерија, Крагујевац, Јотић 5.03.2020.

КНУ, Београд, К. Хаген 14.02.2020.

Витешка дворана, Љубљана, Е. Младеновић, 7.11.2019.

Галерија САНУ, Н. Маричић, 17.10. 2019.

Концерт ДЕМУСИС, Сала ФМУ 28.10.2019.

Гварнеријус, Београд, Стевановић 14.09.2019.

СКЦ, Београд, Г. Костић 18.06. 2019.

Галерија САНУ, Београд, Н. Марјановић, 13.06.2019.

Комцерт Демусис-а, ФМУ, Београд 21-22.02. 2019.
Галерија САНУ, Београд, С. Радић 27.12.2018.
Галерија КНУ, Београд Л. Бојановић 24.10.2018.
Руски културни центар, Париз, В. Лука 24.09.2018.
КЦ Панчево, М Бергенц 26.06.2018.
Галерија САНУ, Београд, И. Јарић 26.04.2018.
Италијански културни центар, Београд, И. Јарић 3.04.2018.
Пароброд, Београд, Г. Костић 28.03.2018.
Галерија КНУ, Београд, Костић, Млађеновић 19.03.2018.
Мадленијанум, Земун, В. Лука 2.03.2018.
Градска кућа , Нови Сад, Л. Бојиновић 23.01.2018.
Палић, Будва, Бриони, Опера Две главе и девојка, И. Жебељан јули 2016.
КНУ, Београд, Доне ди Белградо, 11.10.2015.
Градска кућа, Нови Сад, Доне ди Белградо 16.10.2015.
КНУ, Београд, БЕЛЕФ, Ј. Колунџија 8.07.2015.
Градска кућа, Суботица, И. Јосифоска 13.03.2015.
КНУ, Београд, Д. Хорват 4.01.2015.
Ниш, НИМУС, Ј. Ревич 11.11.2014.
КНУ, Београд, И. Аћимоски-Жикић 15.06.2014.
Подгорица, А. Црква, Ј. Ревич 16.04.2014.
КНУ, Београд, Ј. Ревич 14.04.2014.
ЈДП, Београд, БЕМУС, И. Жебељан, Две главе и девојка 15.10.2013.
Бенаске, Шпанија, 4. Фестивал кам. муз. 21.06.2013.
Свечана сала Скупштине града Бгд. С. Максимовић 4.10.2012.
Сала Удружења композитора Србије, В. Радовановић 12.09.2012.
Сиена, Италија, И. Жебељан, Две главе и девојка , јули 2012
КНУ, Београд, В. Трајковић 4.12.2010.
Сала Београдске филхармоније, Љ.Марић, 2009.
Сала Београдске филхармоније, О. Месијан, 2008.
Беч, Брегенц, И- Жебељан, Маратонци, 2008
Ријека, Загреб, И. Жебељан, Зора Д, 2007
Сала Београдске филхармоније, М. Копе, јули 2005.
КНУ, Београд, А. Бузлов, јули 2005.
КНУ, Београд, Ј. Колунџија, 2008 .- 2 концерта

КНУ, Београд, Ј. Колунџија, 2009. -2 концерта

Избор солистичких концерата:

Сала ФМУ, Београд, Докторски ум.пројекат 13.04.2023.

Галерија КНУ, Београд, Шопен 13.11.2019.

Галерија КНУ, Београд, Шопен, Прокофјев, Чајковски 26.12.2018.

Градска кућа, Ужице, Чајковски 19.05.2017.

Нови Бечеј, Фестивал Тисин цвет, Чајковски 10.09.2016.

Галерија КНУ, Београд, Чајковски 27.06.2014.

Концерти са оркестром:

КНУ Београд, С. Христић, Рапсодија за клавир и оркестар, Б.Суђић, РТС, 3.11.2019.

Сала Дома војске Србије, Шуман, Концерт за клавир,Д. Вилић,УА Бинички 11.03.2017.

КНУ Београд, В. Трајковић, Концерт за клавир, Б.Суђић, РТС 28.01.2017.

КНУ, Београд, В. Трајковић, Концерт за клавир, Б. Суђић, РТС 16.09.2014.

Сава Цантар, Београд, И. Ставински, Б. Суђић, РТС, децембар 2009.

Сала Београдске филхармоније, В. Трајковић, Концерт за клавир, Б. Суђић, РТС, 2007.

АНАЛИЗА ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА – ЈАВНЕ УМЕТНИЧКЕ ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ И ПИСАНОГ РАДА

Јавно извођење докторског уметничког пројекта

Наталија Младеновић је одржала реситал – јавно извођење докторског уметничког пројекта у Свечаној сали ФМУ у Београду, 13. априла 2023. године. На концерту је извела комплетан програм који је навела у пријави докторског уметничког пројекта.

Програм:

- 1.Фредерик Шопен, Соната бе-мол, оп.35
- 2.Фредерик Шопен, Четири баладе, оп.23, оп.38, оп.47 и оп.52

Технички и интерпретативно врло захтеван програм кандидат Наталија Младеновић је реализовала на најбољи могући начин, чиме је многобројној публици, као и Комисији приредила несвакидашњи доживљај.

Извођењу програма је приступила веома одговорно, са изузетним осећајем за форму сваког дела. Веома промишљено је одређивала време трајања пауза између балада, док се у сонати на једном даху осетио цео живот младог композитора, који је увек био на ивици живота и смрти. У наступу Наталије Младеновић се непрекидно истицало надахнуће, различитост у приступу карактеризације музике, доследно вођење гласова, истицање мотива, као и богата палета различитих боја и нијанси звука и динамике. Агогички одмерено, са осећајем протока времена, који даје непосредну лепоту лирским темама, кандидаткиња је успела да дочара достојанствену и узвишену поетику Шопенове музике. Узбудљив први став сонате са тријумфалном кулминацијом на крају је оставио утисак победе живота над смрћу, вечите борбе са изазовима. Комплексност другог става сонате је била представљена поларизацијом карактера скерца и мирнијег средњег дела. Суверено и сигурно, Наталија Младеновић је савладала све техничке захтеве овог става. Тешки кораци Посмртног марша у трећем ставу су се преплетали са јецајима- и извођач и публика су се препустили драматичном тренутку. Фантастичан завршетак сонате, попут вихора, пун динамичких успона и падова, брилијантно

изведених пасажа - четврти став је пролетео као магичан, непоколебљив и пркосан одговор свему претходном.

Четири баладе су добиле искрено и уверљиво тумачење у извођењу Наталије Младеновић. Поред комплексности сваке баладе појединачно, осетило се и њихово заједништво, укључујући и мотивску повезаност. Подједнако заступљен уметнички и технички квалитет извођења је учинио да су та добро позната дела одисала новом свежином и надахнућем.

Закључак Комисије је да је кандидат Наталија Младеновић у потпуности испунила уметничко-извођачке циљеве, те да је практични део докторског уметничког пројекта изведен на највишем уметничком нивоу.

Анализа образложења докторског уметничког пројекта (писаног рада)

Писано образложење докторског уметничког пројекта садржи 80 страница, организовано је прегледно и систематично. Текст садржи 15 напомена (фуснота) и 73 нотна примера. Списак цитиране литературе садржи 9 одредница, укључујући библиографске на српском и руском језику. Рад садржи: уводне стране, апстракте на српском и енглеском језику, садржај, осам поглавља (1. Увод; 2. Соната бе-мол, оп.35; 3. Четири баладе Шопена ; 4. Балада бр. 1, опус 23; 5. Балада бр.2 оп.38; 6. Балада бр. 3 опус 47; 7. Балада бр. 4 опус 52; 8. Закључак)

У Уводу су дате све неопходне информације везане за одабир теме докторског уметничког пројекта, формулацију истраживачког проблема, циљеве и задатке истраживања и методологију. Кандидат је веома јасно образложила одабрану тему, ослањајући се на најчистији извор информација, оригиналан ауторски текст (URTEXT).

У циљу систематичности излагања и методолошке доследности, кандидат је одвојио поглавље о Сонати бе-мол, поглавље о Четири баладе Шопена, и поглавља где се свака од балада засебно обрађују. На почетку сваког поглавља кандидат прво образлаже историјски контекст настанка одређеног дела, као и његово место у опусу композитора. Кандидат, уз велики број нотних примера, анализира интерпретативне изазове везане за музичко-техничке захтеве, предлажући прстореде, педализацију, и не мање важно- како превазићи техничке проблеме, а истовремено поштовати музичку замисао композитора. Веома прецизно објашњава танану везу са другим делима композитора и делима савременика. Код кандидата се истиче перфектно познавање хармоније, као предуслов за свеобухватну анализу форме сваког појединачног дела.

У Закључку се кандидат Наталија Младеновић ослања на Бузонијевих пет модуса тумечења музике, где се између осталог прецизно објашњава улога извођача, тумачење музичког текста у простор времену, чиме кандидат затвара круг од самог настанка дела до његове реализације, што је идеја овог докторског уметничког пројекта.

Богата и свестрана биографија, солистички наступи са оркестром, наступи са светским солистима у земљи и иностранству, говоре нам о томе да је реч о уметници која вишедеценијским истраживањем музичког текста уздиже својим извођењима музику до *титрајућег свемира*.

Текст је прошао процедуру провере оригиналности докторског уметничког пројекта, који је показао да се подударане од свега односи на лична имена наведена у оригиналу, наслове анализираних дела и њихових појединачних ставова, библиографских података о коришћеној литератури, цитата који су јасно обележени фуснотама и визуелно издвојени у тексту (увлачењем пасуса), као и општих места и података, што је све у складу са чланом 9. Правилника о поступку провере оригиналности докторских уметничких пројеката и докторских дисертација које се бране на Универзитету уметности у Београду.

Критички осврт и оцена докторског уметничког пројекта

Докторски уметнички пројекат кандидата Наталије Младеновић посвећен је тумачењу неких од најзахтевнијих дела написаних за клавир, интерпретативно изузетно сложених, емотивно и технички исцрпљујућих. Порив да у зрелим извођачким годинама уметница постави себи за циљ, да кроз основни задатак овог

уметничког пројекта изједначи вредност објективног (ауторски музички текст) и значај субјективног (извођачка интерпретација), карактерише истински зрелог музичара. Кандидат Наталија Младеновић је веома успешно и доследно преточила нотне записе Шопена у *свет лебдећег и неземаљског*, чиме је у потпуности и на јединствен начин обрадила задату тему.

Приликом јавне презентације докторског уметничког пројекта, Наталија Младеновић је у препуној сали ФМУ показала изузетно промишљену интерпретацију, владаће сложеним нотним текстом, врхунску технику и потпуно разумевање идеје композитора.

Наталија Младеновић је одржала реситал у Великој сали Факултета музичке уметности у Београду 13. априла 2023. године, са програмом који је био наведен у пријави докторског уметничког пројекта, а који чине Четири баладе и Соната у бе-молу Фредерика Шопена. Програм који је интерпретативно и технички захтеван, био је изведен пред великим бројем слушалаца. Тумачење ових дела је оправдало очекивања Комисије и публике. Као извођач, коме је вишегодишње присуство на српској музичкој сцени донело репутацију озбиљног и инспиративног уметника, Наталија Младеновић је и овог пута презентовала дела која је одабрала за свој докторски уметнички пројекат на начин достојан зрелог извођача. Соната бе- мол оп. 35, је била интерпретирана као циклично дело где се ставови смисаоно надовезују чинећи једну причу. Виртуозитет коришћен као средство изражавања а не циљ, одликује музичара који приступа интерпретацији са свешћу да пре свега мора приближити публици смисао композиције. Тај тип уметника смо могли да препознамо у лицу Наталије Младеновић.

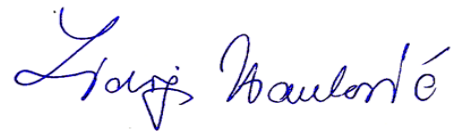
Закључак Комисије

Докторски уметнички пројекат кандидата Наталије Младеновић под називом **«Реализација композиторске идеје у простор времену индивидуалног уметничко - извођачког тумачења музичког текста Сонате бе-мол и Четири баладе Шопена»**, представља убедљиво и стручно спроведено истраживање одабраних композиција. Комисија констатује да јавна уметничка презентација докторског уметничког пројекта и писани део истог, представљају изузетан допринос стручној јавности, а посебно извођачкој уметности из области клавира, те да у потпуности испуњавају критеријуме

докторских уметничких студија. Комисија једногласно и позитивно оцењује пројекат кандидата Наталије Младеновић и предлаже Наставно- уметничко-научном већу Факултета музичке уметности и Сенату Универзитета уметности у Београду да га прихвати и одобри његову одбрану.

Комисија:

мр Бранко Пенчић
редовни професор ФМУ, председник комисије



мр Лидија Станковић
редовни професор ФМУ, ментор

др Тијана Поповић Млађеновић
редовни професор ФМУ, коментор

др ум. Наташа Митровић
редовни професор ФМУ

др ум. Биљана Горуновић
редовни професор АУНС